

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9To/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422010058
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Farkaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8422010058.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Farkaša, sudcov JUDr. Emila Dubňanského a JUDr. Jaroslava Bugeľa na verejnom zasadnutí konanom dňa 22.11.2023, v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 2T/11/2022 zo dňa 27.04.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného A. B..

odôvodnenie:

Okresný súd Kežmarok napadnutým rozsudkom sp. zn. 2T/11/2022 zo dňa 27.04.2023 uznal obžalovaného A. B. vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. a/ Tr. zákona, ktorý spáchal tak, že

- dňa 26.08.2021 v čase približne o 22:00 hod. v rómskej osade v obci C., okres D., na prístupovej asfaltovej ceste pred rodinným domom s popisným číslom XXX pod vplyvom alkoholických nápojov pristúpil k osobnému motorovému vozidlu Seat Alhambra, EČ: D. XXX XX odstaveného na uvedenom mieste, z ktorého zo zadnej časti vozidla predával banány C. E. F., ku ktorému pristúpil s nožom v ruke a povedal mu, že si berie banány, kde následne po odtiahnutí kartónovej krabice s banánmi uvidel plechovú škatuľku s finančnou hotovosťou, a to euro mincami rôznej nominálnej hodnoty v celkovej sume približne 80,- €, túto chytil do ruky, pričom po celý čas bezprostredne ohrozoval C. E. F. s poľovníckym nožom o veľkosti čepele približne 15 cm, pričom na reakciu poškodeného, aby nechal škatuľku na mieste mu tento povedal, že si škatuľku berie, lebo ho podreže, ako aj to, že sedel v base štyri roky, preto mu to je už jedno, kde následne odcudzil uvedenú finančnú hotovosť v plechovej škatuľke a odišiel na neznáme miesto.

Za to mu súd uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zákona, s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Po vyhlásení rozsudku, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku obžalovaný priamo do zápisnica o hlavnom pojednávaní podal odvolanie. Odvolanie smeruje proti výroku o vine a treste. Odvolanie obžalovaného odôvodnil obhajca podaním, ktoré bolo doručené súdu dňa 30.06.2023. Obhajca konštatuje, že s rozhodnutím o uznaní viny a v nadväznosti na to uloženým trestom nie je možné súhlasiť. Uvedené rozhodnutie je nezákonné, bez náležitého odôvodnenia, ako aj vykonané vyšetrovanie tak

v prípravnom konaní, ako aj dokazovanie na hlavnom pojednávaní žiadnym spôsobom nepreukazuje, žeby obžalovaný sa mal dopustiť skutku uvedeného vo výrokovvej časti rozsudku prvostupňového súdu kvalifikovaného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona.

Obhajca má za to, že napadnutý rozsudok je nesprávny pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo pre to, že súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a pre vznik pochybností o správnom skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku.

Prvostupňový súd rozsudkom vyhláseným dňa 27.04.2023 kladie obžalovanému za vinu, že mal proti inému použiť hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a čin spáchať závažnejším spôsobom konania so zbraňou. Túto skutočnosť však nepreukazuje žiaden z dôkazov vykonaných v prípravnom konaní, ani na hlavnom pojednávaní, nebol produkovaný žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval, že obžalovaný mal použiť hrozbu bezprostredného násillia pred zmocnením sa škatuľky s finančnými prostriedkami. Prvostupňový súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že neexistuje žiaden dôkaz o skutočnosti, žeby obžalovaný mal použiť hrozbu bezprostredného násillia pred zmocnením sa uvedenej škatuľky.

Túto skutočnosť potvrdzuje aj samotný poškodený, ktorý si aj spočiatku myslel, že ide o žart a v podstate, po zmocnení sa škatuľky s peniazmi začal mať určité malé obavy a bol prekvapený z konania obžalovaného. Nie je možné sa stotožniť s časťou skutkovej vety, pričom po celý čas bezprostredne ohrozoval poškodeného poľovníckym nožom, pričom na reakciu poškodeného, aby nechal škatuľku na mieste, mu tento povedal, že si škatuľku berie, lebo ho podreže.

Vyššie uvedené skutočnosti potvrdzuje samotná výpoveď poškodeného pred súdom, v ktorej cituje: „Nesmeroval ku mne, stál, kymácal sa, zobral si tú pokladničku, nádobku s peniazmi a odišiel. Aj preto sa mi potom podarilo zatvoriť kufor a obísť auto z druhej strany a sadnúť si na miesto vodiča do auta. Nejaká obava tam bola, ale nebolo to nejaké stresujúce alebo traumatizujúce. Ja som reagoval tak, aby tá pokladnička bola vrátená a pán F. navrhol, aby som odišiel preč, aby sme sa vyhli konfliktu.“ Poškodený ďalej uviedol: „Úprimne poviem, že som nemal pocit, že sa to zle skončí, mal som pocit, že som ovládal situáciu, že som bol pánom situácie. Obžalovaný s tým nožom nešermoval, nepribližoval sa ku mne. V prvej fáze tohto incidentu sa mi zdalo, že žartuje. Aj keby nevzal tú pokladničku, tak by som nemal pocit, že má k niečomu dôjsť. Stalo sa, zobral, odišiel. Ja som zatvoril auto, odišiel som. Nejaká obava tam bola, ale nepanikáril som, že sa mi môže niečo stať. Ako som už uviedol na počiatku, myslel som si, že je to nejaký žart. Z jeho strany nebol žiaden prejav agresie. Nepamätám si, či schoval ten nôž alebo ho niekomu dal, keď bral krabičku s banánmi. Ale keď videl pokladničku, zobral tú pokladničku a banány nechal a odišiel. Nebolo to nejaké násillnícke konanie, žeby do mňa strčil. Nepovedal by som, že to bol šok, skôr prekvapenie.“

Z vykonaného dokazovania bol preukázaný nasledovný skutkový stav. Obžalovaný nepoužil žiadne násillie, ani nebol voči poškodenému agresívny. Nedošlo k žiadnemu fyzickému kontaktu, nepoužil voči poškodenému žiadnu silu, nepoužil nôž voči poškodenému, neurobil s nožom žiaden pohyb smerom k poškodenému. Ako poškodený odišiel ďalej od obžalovaného, obžalovaný ho nenasledoval. Poškodený sa voľne pohyboval, čiže ho žiadnym spôsobom bezprostredne neohrozoval. Sám poškodený sa z mimiky obžalovaného necítil ohrozený. Po zobrať plechovej škatuľky nekládol žiaden odpor. Poškodený z obžalovaného nemal strach, ako už bolo vyššie uvedené, najprv to bral ako žart, žiaden strach nemal. Až po zmocnení sa škatuľky s peniazmi túto navrhoval vrátiť, pričom k tomu nedošlo. Následne žiadal o pomoc svedka F., aby vyzval obžalovaného na vrátenie škatuľky s peniazmi, ale tento ostal pasívny a povedal, aby to nechal tak. Následne nasadol do auta a odišiel preč.

Vzhľadom na preukázaný skutkový stav pri takejto dôkaznej situácii je zrejmé, že obžalovaný nemohol naplniť skutkovú podstatu trestného činu lúpeže so zbraňou. Podotýka, že v uvedenej veci je podstatný aj samotný začiatok incidentu, a to, keď obžalovaný prišiel k poškodenému s úmyslom zobrať si banány, nakoľko sám poškodený povedal, že mu predtým už poškodený sám dobrovoľne dal banány. V danom momente neexistovala žiadna pohnútko obžalovaného, že by chcel lúpiť a zmocniť sa určitých vecí. V konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že pod zmocnením sa veci mal u

obžalovaného existovať vnútorný pocit, ktorý by ho mal viesť k rozhodnutiu vykonať určitý skutok, a to aj za cenu spôsobenia trestnoprávných následkov. Takisto v tomto momente neexistovala ani hrozba bezprostredného násillia zo strany obžalovaného.

V tejto súvislosti obhajca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4To/19/2022 zo dňa 13.07.2022, ktorým zamietol odvolanie prokurátora. Odcitoval závery, ktoré krajský súd vyslovil v uvedenom rozhodnutí a zdôraznil, že odvolací súd pokladá za nepredstaviteľné, aby každé konanie, kde hypoteticky dochádza k nejakému násilliu alebo hrozbe bezprostredného násillia, bolo zneužívané OČTK tak, aby bolo posudzované ako lúpež. Musí ísť o také bezprostredné násillie a také použitie zbrane, v prípade so zbraňou, že forma a spôsob násillia alebo hrozba bezprostredného násillia musí byť natoľko závažná, že by odôvodňovala trestnú sadzbu, akú Trestný zákon za tento zločin ukladá. Ani v preukazovanom prípade a ani v prejednávanej veci sa nepreukázalo, že by sa obžalovaný mal dopustiť lúpeže so zbraňou.

Podotkol, že obžalovaný je v trestnej sadzbe a právnej kvalifikácii ako lúpežník, ktorý prepadne banku so zbraňou pri trestnej sadzbe 7 až 12 rokov. Už k prezentovanému právnemu názoru, mimo uvedeného rozhodnutia krajského súdu, existuje pomerne rozsiahla judikatúra ďalších krajských súdov v obdobnom duchu. Nakoľko sa nepreukázalo použitie hrozby bezprostredného násillia so zbraňou, tak z tohto dôvodu nie sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu lúpeže. Uvedené konanie obžalovaného je možné kvalifikovať ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, nakoľko sú naplnené všetky znaky tohto trestného činu a obžalovaný by mal byť uznaný vinným pre trestný čin krádeže a mal by mu byť uložený zákonný trest v zmysle tohto ustanovenia.

K osobe obžalovaného uviedol, že ten vedie riadny život, až na jeden prehrešok z mladosti. Má dve malé deti s družkou, o ktoré sa príkladne starajú. S družkou plánujú svadbu. Po celý život nie je na obtiaž spoločnosti. Nie je žiadny zlodej, lúpežník alebo výtržník. Od prepustenia z väzby sa alkoholu ani nedotkol. Pred výkonom väzby, aj po prepustení z výkonu väzby bol celý čas zamestnaný ako koordinátor. Pomáhal začleniť sa do spoločnosti ťažko prispôsobivým občanom. Má rodinu, o ktorú sa vzorne stará. Správa sa v súlade s normami spoločenského správania.

Obhajca na záver poukázal na trestnoprávnu zásadu „in dubio pro reo“, čo znamená „v pochybnostiach v prospech obvineného“. Pochybnosti sa v tomto prípade majú na mysli pochybnosti skutkového, nie právneho charakteru. Daná trestnoprávna zásada v praxi sa aplikuje tak, že pokiaľ orgány činné v trestnom konaní nezistia skutkový stav veci dostatočne, bez akýchkoľvek pochybností, má sa za to, že rozhodnutie musí byť vydané vždy bez akýchkoľvek výnimiek v prospech obvineného. Jednoducho povedané, ak má súd čo i len najmenšiu pochybnosť o vine obvineného, je povinnosťou súdu rozhodnúť v jeho prospech. Táto zásada je neoddeliteľne spätá aj so zásadou prezumpcie neviny. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nebol dostatočne a bez akýchkoľvek pochybností zistený skutkový stav uvedený v obžalobe, ktorý by preukazoval spáchanie trestného činu lúpeže, bolo povinnosťou prvostupňového súdu aplikovať túto zásadu v predmetnom konaní a rozhodnúť o spáchaní trestného činu krádeže na osobe, pretože iba takéto rozhodnutie možno v danej veci považovať za zákonné a správne.

Obhajca navrhol, aby odvolací súd po dôslednom preskúmaní obsahu vykonaného dokazovania, v zmysle zásad trestného konania, rozsudok prvého stupňa zrušil a obžalovaného uznal vinného pre trestný čin klasifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona, pričom za uvedený prečin mu udelil výchovný trest odňatia slobody s podmieneným odkladom na primeranú skúšobnú dobu, prípadne, aby mu uložil trest odňatia slobody v trvaní jeho výkonu väzby v danej veci, pretože takéto rozhodnutie je možno urobiť na podklade zisteného skutkového stavu.

Na základe riadne a včas podaného odvolania krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Na základe tohto preskúmania krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného A. B. nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa postupoval tak, že bol zistený skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho neprospech a v oboch smeroch vykonával dôkazy

tak, aby mu umožnili spravodlivé rozhodnutie. Takýmto postupom súdu prvého stupňa došlo k naplneniu základnej zásady vyjadrenej v § 2 ods. 10 Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu, jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd alebo orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Súd prvého stupňa týmto postupom naplnil základnú zásadu vyjadrenú v § 2 ods. 12 Tr. poriadku.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí v prvom rade popísal rozsah vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach. Poukázal na jednotlivé dôkazné prostriedky a skutočnosti vyplývajúce z týchto dôkazných prostriedkov. Súd prvého stupňa sa zaoberal aj otázkami rozporov, ktoré vznikali nielen vo výpovedi samotného poškodeného, ale aj medzi poškodeným a obvineným a poškodeným a jednotlivými svedkami.

Súd prvého stupňa poukázal aj na vecné dôkazy, ktoré boli v tejto trestnej veci zabezpečené a na listinné dôkazy.

Súd prvého stupňa následne vo svojom rozhodnutí vyjadril svoje úvahy pri hodnotení dôkazov. Zdôraznil, že obžalovaný zo spáchania skutku je usvedčovaný predovšetkým výpoveďou svedka poškodeného C. E. F. a výpoveďou svedka C. A. z prípravného konania, v podstate aj vlastnou výpoveďou samotného obžalovaného z prípravného konania.

Na základe výpovede samotného obžalovaného, ktorý na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že je nevinný, súd prvého stupňa ustálil, že obžalovaný uviedol, že v tom čase opekali slaninu pred domom jeho brata. Na tomto mieste bol prítomný aj C. A.. Obžalovaný mal nôž v tom čase v ruke. Ako uvidel, že Poliak predáva banány, prišiel k nemu. Keď pristúpil k Poliakovi, nôž mal vo vrecku, Poliak mu núkal banány. Obžalovaný si tieto prezrel, či nie sú zhnité a povedal, že také banány nechce. V kufri auta mal Poliak plechovku, ktorá pri zatváraní kufra vypadla. Obžalovaný túto plechovku zobral. Ľutuje, že plechovku zobral, bol v podnapitom stave. Následne išiel k C. A., tam vybral peniaze z plechovky a peniaze si nechal.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní teda potvrdil, že so svedkom poškodeným, ktorý v čase skutku v obci Rakúsy predával banány, prišiel do kontaktu. Rovnako pripustil, že v tom čase mal pri sebe nôž. Zároveň však uviedol, že tento nôž mal po celý čas vo vrecku, pričom vylúčil, že by poškodenému sa vyhrážal, že by nôž počas rozhovoru s poškodeným z vrecka vytiahol. Plechovú škatuľku zobral, avšak až po tom, čo vypadla z auta pri zatváraní kufra poškodeným.

Súd prvého stupňa zdôraznil, že tejto obrane obžalovaného neuveril, nakoľko táto bola vyvrátená, v prvom rade, výpoveďou svedka poškodeného C. E. F., ale taktiež výpoveďou svedka C. A. z prípravného konania a vlastnou výpoveďou samotného obžalovaného z prípravného konania, ako aj ďalšími vykonanými dôkazmi.

Súd prvého stupňa ďalej konštatuje, že svedok poškodený C. E. F. na hlavnom pojednávaní zotrval na svojej výpovedi z prípravného konania. Popísal udalosti kritického dňa, kedy prišiel do rómskej osady Rakúsy s úmyslom predáť banány. On už predtým v obci Rakúsy bol. Poškodený popísal, ako v čase, keď predával banány a bol otočený čelom ku kufri auta, k nemu zozadu pristúpil obžalovaný s nožom v ruke a chcel zobrať krabicu s banánmi, ktorá sa nachádzala v kufri auta, na čo mu poškodený povedal, aby ju nechal tak. V tom momente padlo slovo, ktoré síce nevie presne špecifikovať, ale bolo to buď slovo oreže alebo podreže. Za krabicou s banánmi sa nachádzala škatuľka s drobnými mincami. Keď obžalovaný videl plechovú škatuľku, ktorá bola zatvorená, zobral ju. On obžalovaného vyzval, aby nebral plechovku s peniazmi jedenkrát alebo dvakrát, ale nechcel ho provokovať. Potom prosil G. F., aby požiadal obžalovaného, aby mu vrátil krabičku, ale G. povedal, aby to nechal tak. On odišiel. Nekládol žiaden odpor, aby obžalovaný krabičku nezobral. Aj zo skúseností poškodený vie, že je lepšie dať peniaze a zostať zdravý.

Poškodený na hlavnom pojednávaní konkretizoval správanie obžalovaného v čase skutku, kedy obžalovaný bol, z jeho pohľadu, pod vplyvom alkoholu. Obžalovaný nebol voči nemu agresívny, nerobil nijaké prudké násilné pohyby. Nesmeroval k nemu, nedošlo k fyzickému kontaktu. Poškodený zároveň

špecifikoval svoje rozpoloženie a reakciu na konanie obžalovaného, kedy si spočiatku myslel, že obžalovaný žartuje. Potom tak vážil slová, lebo sa bál nejakej reakcie, nakoľko nejaký výraz v poľskom jazyku by mohol znamenať niečo iné, ako v jazyku slovenskom. On keď videl nôž, stiahol sa a odstúpil. On nemal strach, bol nejakým spôsobom presvedčený, že keď on obžalovaného nevyprovokuje, obžalovaný nôž nepoužije. Nejaká obava tam bola, ale nepanikáril, že sa mu môže niečo stať.

Poškodený popísal vzhľad noža, ktorý obžalovaný v čase skutku držal v ruke.

Súd prvého stupňa konštatuje, že výpoveď poškodeného C. E. F. hodnotí ako konzistentnú, logickú. Poškodený v podstatných okolnostiach vypovedal zhodne na hlavnom pojednávaní pri jeho výsluchu, ako aj v rámci vykonanej konfrontácie a taktiež pri jeho výsluchu v prípravnom konaní. Jeho výpoveď je zároveň korešpondujúca so skutočnosťami ním uvedenými v podanom trestnom oznámení. Fakt, že svedok poškodený na hlavnom pojednávaní v určitých detailoch (napr. že plechovka bola otvorená, pričom na hlavnom pojednávaní uviedol, že bola zavretá) vypovedal odlišne, ako v prípravnom konaní, resp. na niektoré detaily si nespomenul (v ktorej ruke obžalovaný nôž držal), s prihliadnutím na plynutie času od predmetnej udalosti ešte väčšmi prospieva k vierohodnosti výpovede poškodeného a dokazuje, že v jeho prípade nejde o výpoveď pripravenú alebo naučenú. Vo všetkých ostatných okolnostiach svedok poškodený vypovedal s istotou a mimoriadne konzistentne.

Výpoveď svedka poškodeného je podporovaná, okrem iného, výpoveďou svedka C. A. z prípravného konania, ako aj samotnou výpoveďou samotného obžalovaného, ktorý v prípravnom konaní uviedol, že dňa 26.08.2021 v nočných hodinách, keď predával Poliak banány v osade, tak on k nemu išiel, či mu nedá ochutnať banán a Poliak mu dával tri banány. On mal pri sebe nožík, taký poľovnícky s maskáčovou rúčkou. On ho mal vo vrecku. On tieto banány nezobral, on vytiahol ten nožík, ale s týmto nožíkom sa Poliaka ani nedotkol. On si nepamätá, čo povedal Poliakovi, bol dosť opitý, on zobral tú plechovku s peniazmi, ktorú videl, že ju má vzadu v kufri a išiel preč. Tam pri aute stál G. F., potom išiel k C. A. a tam prepočítal peniaze. Ten nožík si nepamätá, kde dal, možno ho nechal u C. A.. Po tom, keď prepočítal peniaze, tak išli spolu s C. A. späť ku potravinám, čo je smerom, kde zobral tie peniaze z auta a cestou vyhodil tú plechovú krabičku. Všetky tie drobné peniaze mal vo vrecku. Keď stáli pri potravinách, tak prišli policajti, zobrali ho. On tieto peniaze asi zobral, lebo chcel kúpiť alkohol, Vie, že je závislý na alkohole, teraz sa rozhodol, že už nikdy piť nebude. Je mu ľúto, čo sa stalo, mal dosť vypité. Keby bol triezvy, tak by to určite neurobil. Nikomu neublížil, veľmi ho to mrzí.

Je teda zrejmé, že obžalovaný pri jeho výpovedi v prípravnom konaní potvrdil, že v čase skutku, keď prišiel k poškodenému, ktorý predával banány, mal nožík nielen vo vrecku, ale tento, podľa vlastných slov, pred poškodeným vytiahol, aj keď sa s týmto nožíkom poškodeného nedotkol. Obžalovaný zhodne s výpoveďou svedka poškodeného, ale taktiež svedka C. A. z prípravného konania opísal druh a výzor predmetného noža, ktorý bol nožom poľovníckym s maskáčovou rúčkou. Uvedomoval si, že poškodenému niečo povedal, ale nakoľko bol dosť opitý, na presné slová si nevedel spomenúť. Plechovku nezobral po tom, čo táto mala vypadnúť z auta, ako to prezentoval na hlavnom pojednávaní, ale priamo z kufra auta po tom, čo ju tam uvidel. Potom išiel k C. A. a tam prepočítal tieto peniaze. Dôvodom, prečo tak konal, bolo získanie prostriedkov na kúpu alkoholu.

Výpoveď obžalovaného z prípravného konania jednoznačne korešponduje s priebehom skutkového deja, ako to popísal svedok poškodený. Súd ďalej poukázal na výpoveď svedka C. A. z prípravného konania, kedy tento rovnako potvrdil, že obžalovaný mal v ruke nožík, ale ním neohrozoval Poliaka. On s ním nič nerobil, Poliak sa ho zľakol. On nepočul, čo obžalovaný povedal Poliakovi. Po tom, čo obžalovaný zobral peniaze, ten nožík odložil do vrecka. Potom išiel k nemu, prepočítal peniaze, ktoré následne vrátil policajtom. Aj svedok C. A. pritom, rovnako ako svedok poškodený, i obžalovaný pri výpovedi v prípravnom konaní, označil nožík, ktorý mal obžalovaný v ruke.

Súd prvého stupňa konštatuje, že obžalovaný A. B., ako aj svedok C. A., na hlavnom pojednávaní zmenili svoje výpovede z prípravného konania, a preto súd sa zaoberal dôvodmi týchto zmien výpovedí. Je potrebné uviesť, že tak obžalovaný, ako i svedok C. A., dôvody, prečo na hlavnom pojednávaní vypovedali markantne odlišne v porovnaní s ich výpoveďami z prípravného konania, nevedeli relevantne vysvetliť. Obžalovaný v tejto súvislosti uviedol, že on bol v tom čase v šoku, nevedel, k čomu sa priznáva. Zmienil sa, že bol pri výsluchu pod nátlakom, avšak zároveň na položené otázky odpovedal, že on na hlavnom pojednávaní deklarovaný nátlak pri výsluchu v prípravnom konaní nijakým spôsobom

nenamietal, a to ani pred sudcom pre prípravné konanie v rámci rozhodovania o väzbe. Svedok C. A. rozpory vo výpovediach ani nijako nevysvetlil, keď uviedol, že on vypovedal to isté na hlavnom pojednávaní, čo v prípravnom konaní. V prípade svedka C. A. však súd nemohol opomenúť aj celý priebeh jeho výpovede, keď tento už v priebehu jeho poučenia, ako svedka, uviedol, že on nemal pri sebe nôž, ani nič. Následne v rámci spontánnej výpovedi prakticky ani neopísal priebeh udalosti, avšak uviedol iba okolnosti, ktoré mali vyvíňovať, resp. zmierňovať vinu obžalovaného a to, že tento nemal v ruke nič, nijaký nôž, žiadne svetlá nesvietili, ani nič, peniaze spadli von z kufra. Výpoveď svedka C. A. na hlavnom pojednávaní javila známky výpovede naučenej, nesúrodej, svedok v priebehu výpovede pôsobil výrazne nervóznym dojmom. Aj s prihliadnutím na uvedené potom súd z zmeny vo výpovediach obžalovaného a svedka C. A. na hlavnom pojednávaní vyhodnotil ako účelové, v snahe zbaviť obžalovaného trestnej zodpovednosti. Za vierohodné považoval súd výpovede z prípravného konania, kedy konzistentným logickým spôsobom popísali priebeh skutkového deja, ktorý zodpovedá ďalším vykonaným dôkazom.

Svedok G. F. vo svojej spontánnej výpovedi, podobne ako svedok C. A., sa obmedzil iba na heslovité a obdobné okolnosti vyvíňujúce, resp. zmierňujúce vinu obžalovaného, a to, že obžalovanému nožik v ruke nevidel, obžalovaný sa nikomu nevyhrážal, svetlá nesvietili, bola tma. Nelogicky vyznieva ním popísaný priebeh zmocnenia sa plechovej škatuľky obžalovaným, ktorá, podľa výpovede svedka G. F., mala poškodenému vypadnúť pri zatváraní kufra. Je totiž nelogické, aby sa poškodený o predmet, ktorý pri páde mal vydať výrazný zvuk, ktorý počul tak svedok G. F., ako aj obžalovaný A. B., ktorý bol v tom čase navyše pod značným vplyvom alkoholu, nijako nezaujímal. Nevierohodnosť tejto verzie vyplýva aj zo zistenia, že plechová škatuľka sa v motorovom vozidle nachádzala za krabicou banánov. Nepochopiteľne a v zjavnom rozpore s ostatnými vykonanými dôkazmi tiež vyznieva vyjadrenie svedka, že on si ani nevšimol, že by obžalovaný bol pod vplyvom alkoholu. V tomto smere súd poukázal jednak na výpoveď svedka poškodeného, ktorý opakovane uviedol, že obžalovaný bol pod vplyvom alkoholu, kymácal sa a na výpoveď samotného obžalovaného, ale aj na záznam o dychovej skúške, z ktorej jednoznačne vyplýva prítomnosť alkoholu v dychu obžalovaného. Osobitne je potrebné poukázať na závery znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatrie A. H. H., ktorý okrem iného uviedol, že v čase spáchania skutku bol obžalovaný v stave opitosti stredného stupňa, ktorá opitosť bola zjavná okoliu. Svedok F. tiež uviedol, že napokon poškodený v čase skutku dal obžalovanému banány, asi 5 - 6 kusov, a to zadarmo, ktorý priebeh skutkového deja odporuje nielen výpovedi svedka poškodeného, ale dokonca obom výpovediam samotného obžalovaného tak z prípravného konania, ako aj na hlavnom pojednávaní, kde vypovedal, že zhnité banány nechcel. S prihliadnutím na uvedené, nekonzistentnosť a nelogickosť výpovede svedka G. F., súd túto vnímal ako nevierohodnú, účelovú, v snahe napomôcť obžalovanému.

Súd prvého stupňa za preukázanú vinu mal aj listinnými dôkazmi, a to záznamom o vykonanej dychovej skúške, zápisnicou o ohliadke miesta činu, úradným záznamom o dohľadaní plechovej krabičky.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie oprel aj o závery znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia farmácie a psychiatrie A. H. H., ktorý u obžalovaného nezistil príznaky duševného ochorenia, ktoré by narúšali jeho vnímanie reality alebo ovplyvňovali jeho konanie, ani závažnejší defekt intelektu. V čase spáchania skutku netrpel duševným ochorením, bol v stave opitosti stredného stupňa (opitosť bola zjavná okoliu), nešlo o patologickú opitosť. Iná duševná porucha, ako intoxikácia alkoholom, jeho konanie v čase skutku neovplyvňovala. Svoj skutok si uvedomoval, pamätal si na priebeh, má však svoju verziu udalostí, ktorú prezentoval počas vyšetrovania a tá je odlišná od pôvodnej výpovede a vyznieva nereálne a nevierohodne. Obžalovaný mal v podstatnej miere zníženú schopnosť rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a mal aj v nepodstatnej miere zníženú ovládaciu schopnosť iba vplyvom opitosti. Chápe podstatu trestného činu lúpeže a je schopný plnohodnotne sa zúčastňovať trestného konania.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd prvého stupňa konštatuje, že jednotlivé dôkazy tvoria logickú sústavu navzájom sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich dôkazov a možno vyvodiť záver, že obžalovaný A. B. sa dopustil skutku tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku. Súd má mal za preukázané, že obžalovaný A. B. proti inému použil hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou.

Obžalovaný týmto svojím konaním po objektívnej stránke naplnil zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. a/ Tr. zákona.

Súd prvého stupňa poukázal, že objektívna stránka zločinu lúpeže spočíva buď v použití násillia alebo hrozby bezprostredného násillia, pričom táto činnosť slúži páchatelovi ako prostriedok na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu napadnutej osoby. Nie je však podmienkou, aby napádaný kládol odpor, napr. aj z obavy pred ďalším násillím radšej odpor vôbec neprejavuje a podrobuje sa vôli páchatel'a. Takto tomu bolo aj v tomto prípade. Vychádzajúc z výpovede svedka poškodeného, tento opakovane vyzval obžalovaného, aby krabicu s banánmi a následne škatuľku s peniazmi nechal tak. Vážil slová, lebo sa bál nejakej reakcie. Po tom, čo zbadal nôž v ruke obžalovaného, odstúpil, nekládol odpor, neprovokoval obžalovaného, aj zo skúsenosti vedel, že je lepšie dať peniaze a zostať zdravý. Hrozba násillia zo strany obžalovaného teda nebola hypotetická, ako sa to snaží prezentovať obhajoba, ale jednoznačne bezprostredná a skutočná, pričom iba vďaka zachovaniu duchaprítomnosti svedka poškodeného, uvedený odpor radšej v záujme zachovania života a zdravia, neprejavoval a podrobil sa vôli obžalovaného. Útok zo strany obžalovaného ešte viac neeskaloval a neskončil nezvratnými následkami.

Súd prvého stupňa sa zaoberal aj námietkami obhajoby a zdôraznil, že sa nestotožnil s názorom obhajoby, podľa ktorej neexistovala žiadna pohnútká, žeby obžalovaný v danom prípade chcel lupiť. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal totiž súd za jednoznačne preukázané, že obžalovaný pristúpil k poškodenému C. E. F., držiac v ruke nôž a chcel zobrať krabicu s banánmi. Za krabicou s banánmi sa nachádzala plechová krabička s drobnými. Keď obžalovaný uvidel plechovú krabičku, zobral ju. Obžalovaný pritom uvedené vykonal pod hrozbou podrezania poškodeného, ktorý ho vyzval na upustenie od jeho konania. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný v prejednávanej veci pristúpil k poškodenému s jasnou pohnútkou úmyslov pod hrozbou bezprostredného násillia so zbraňou v ruke prisvojiť si krabicu s banánmi a po tom, čo zobral škatuľku s peniazmi, uprednostnil tento predmet útoku. V tomto prípade bola hrozba násillia zo strany obžalovaného vyjadrená v prvom rade konkludentne - tým, že obžalovaný po pristúpení k poškodenému a po celý čas až do jeho odchodu, tomuto hrozil zbraňou - poľovníckym nožom a následne, čo ho poškodený vyzval, aby upustil od konania, aj výslovne vyhrážkou podrezaním.

Súd sa stotožnil s tvrdením obhajoby, že obžalovaný nôž voči poškodenému nepoužil, načo reflektuje aj právna veta rozsudku, kde obžalovaný proti inému použil hrozbu bezprostredného násillia, teda nie samotné násillie.

K námietke obhajoby, že poškodený síce mal nejakú obavu, ale napanikáril, že sa mu môže niečo stať a mal pocit, že situáciu ovláda, pričom nedošlo k žiadnemu fyzickému kontaktu a obžalovaný nerobil nijaké prudké a násillné pohyby, súd dáva do pozornosti skutočnosť, že ani výnimočne malá intenzita násillia alebo hrozby bezprostredného násillia, nie je dôvodom na posúdenie konania páchatel'a ako trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona. Menšiu intenzitu násillia alebo hrozby bezprostredného násillia môže súd zohľadniť len pri určovaní druhu trestu a jeho výmery v rámci prihladnutia na spôsob spáchania činu. Na margo skutočnosti, že poškodený z konania obžalovaného strach nemal, súd iba v krátkosti dodal, že v predmetnej trestnej veci konanie obžalovaného nebolo kvalifikované, a to ani v podanej obžalobe, ako trestný čin nebezpečného vyhrážania, ale ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. a/ Tr. zákona, ktorého znaky obžalovaný svojím konaním po objektívnej stránke naplnil.

Následne súd prvého stupňa odôvodnil svoje úvahy o subjektívnej stránke trestného činu a konštatoval, že obžalovaný konal s úmyslom priamym podľa § 15 písm. a/ Tr. zákona.

Krajský súd týmto úvahám súdu prvého stupňa, ktorými odôvodnil a hodnotil jednotlivé dôkazy, nielen samostatne, ale i v súhrne, musí uviesť, že úvahy súdu prvého stupňa sú logické, vychádzajú z vykonaného dokazovania a súd prvého stupňa v rámci týchto úvah reagoval aj na námietky obhajoby, ktoré de facto boli už prednesené aj v rámci konania na hlavných pojednaniach pred súdom súd prvého stupňa. S týmito úvahami súdu prvého stupňa sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil, ich odôvodnenie považuje za vyčerpávajúce a vychádza z ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

Súd prvého stupňa sa následne zaoberal aj odôvodnením výroku o treste. Poukázal na základné zásady ukladania trestu tak, ako vyplývajú z § 34 Tr. zákona a zdôraznil, že za okolnosti, ktoré tam uviedol, po zhodnotení osoby obžalovaného by uloženie trestu, hoci aj na samotnej dolnej hranici trestnej sadzby ustanovenej v § 188 ods. 2 Tr. zákona, bolo pre páchatel'a neprimerane prísne. Vzhľadom na tieto skutočnosti mal za to, že sú splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu, a preto pristúpil k uloženiu trestu pod dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby v súlade s ustanovením § 39 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, ktorý považuje za primeraný a spravodlivý, obsahujúci v sebe prvok represie a prvok individuálnej prevencie. ako aj prvok generálnej prevencie. Pretože obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, zaradil ho pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z týmto záverom súdu prvého stupňa sa krajský súd nemohol stotožniť, pretože súd prvého stupňa neuviedol okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona. Krajský súd sa nemohol stotožniť, že okolnosťou prípadu odôvodňujúcou mimoriadne zníženie trestu, má byť spôsob spáchania trestného činu, teda samotná reakcia poškodeného, ktorý konštatoval, že mal nejakú obavu, vážil použité slová, no nemal strach, pretože bol presvedčený, že keď obžalovaného nevyprovokuje, obžalovaný nôž nepoužije. Obžalovaný následne zobral nádobku s peniazmi a odišiel. Poškodený sa sám vyjadril, že nebolo to pre neho nejak stresujúce alebo traumatizujúce. Samotný postoj poškodeného, ktorý na vzniknutú situáciu reagoval racionálne, aby predišiel nepredvídanej reakcií obžalovaného a nereagoval emocionálne, aby zakročoval proti obžalovanému, nemôže byť tou skutočnosťou, ktorá by odôvodňovala mimoriadne zníženie trestnej sadzby u obžalovaného.

Ani na strane obžalovaného po zhodnotení jeho osoby, jeho pomerov, krajský súd nezistil okolnosti, ktoré by odôvodňovali použitie mimoriadneho zníženia trestnej sadzby obžalovanému.

Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto trestnej veci absentuje odvolanie prokurátora v neprospech obžalovaného, krajský súd toto pochybenie súdu prvého stupňa nemohol napraviť, preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté jednohlasne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.